

INDENRIGS- OG SUNDHEDSMINISTERIET

2025-26
S 5 endeligt svar
Offentligt

Slotsholmsgade 10-12
DK-1216 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Lovsekretariat

Dato: 15-10-2025
Enhed: Valgheden
Sagsbeh: miskh
Sagsnr.: 2025 - 10129
Dok. nr.: 4532532

Medlem af Folketinget Mette Thiesen (DF) har den 7. oktober 2025 stillet følgende spørgsmål nr. S 5 til indenrigs- og sundhedsministeren, som hermed besvares.

Spørgsmål S 5:

”Hvad er ministerens holdning til at ændre lov om valg til Folketinget, som et flertal i Folketinget ønsker, sådan at store partier ikke får en fordel, og er en sådan ændring en del af lovprogrammet?”

Begrundelse

Der henvises til artiklen »Flertal i Folketinget klar til at ændre danske valgeregler« bragt på nyheder.tv2.dk den 3. august 2025.

Svar:

Først og fremmest vil jeg gerne kvittere for brevet af 1. oktober 2025, som jeg har modtaget fra flere partier og løsgængere i Folketinget, hvor der ligeledes udtrykkes ønske om at ændre folketingsvalgloven som beskrevet i spørgsmålet her.

Af de 175 danske mandater til Folketinget er 135 kredsmandater og 40 tillægsmandater.

Fordelingen af kredsmandater sker efter den d'Hondtske fordelingsmetode i hver enkelt storkreds og skal sikre en vis lokal geografisk repræsentativitet og lokal forankring blandt de valgte kandidater. Fordelingen foregår således ved, at hvert partis samlede stemmetal divideres med divisorerne 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - osv. Den største af de fremkomne kvotienter giver det parti, kvotienten tilfalder, ret til det første kredsmandat. Den næststørste kvotient giver ret til kredsmandat nr. 2 og så fremdeles.

Fordelingen af tillægsmandater sker efter største brøks metode og skal i udgangspunktet sikre proportionalitet mellem partiernes stemmetal og antallet af mandater på landsplan, så hverken store eller små partier har en særlig fordel.

Hvis et parti har opnået flere kredsmandater, end hvad partiet i forhold til sit stemmetal er berettiget til ud fra største brøks metode, foretages en ny beregning uden det pågældende parti, som beholder sine kredsmandater og derfor opnår større repræsentation, end partiets stemmetal forholds-mæssigt tilsiger.

Eftersom kredsmandaterne fordeles i hver enkelt storkreds efter den d'Hondtske fordelingsmetode, som har tendens til at favorisere større partier, kan bestemmelsen om kredsmandaternes endelighed altså betyde, at større partier i yderst sjældne tilfælde bliver overrepræsenteret i Folketinget.

Ved folketingsvalget i 2022 opnåede Socialdemokratiet 50 kredsmandater, mens partiets stemmetal alene berettigede til 49 mandater på landsplan. Det er første gang siden 1947, at bestemmelsen om kredsmandaternes endelighed har haft betydning. Bestemmelsen har – med undtagelse af perioden 1948-1953 – været en del af valgloven siden 1920.

Jeg vil på baggrund af brevet fra en række partier og løsgængere i Folketinget overveje balancen i de forskellige hensyn, som reglerne om mandatfordelingen ved folketingsvalg bygger på.

Jeg kan endelig oplyse, at regeringen ikke har haft lejlighed til at drøfte spørgsmålet.

Med venlig hilsen

Sophie Løhde